

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a Mgr. et Ing. et Bc. Radovana Havelce v právní věci žalobkyně **B. T.**, zastoupené Ing. Vladimírem Horákem, daňovým poradcem, se sídlem v Hradci Králové, S. K. Neumanna 250/4, proti žalovanému **Finančnímu ředitelství v Hradci Králové**, se sídlem v Hradci Králové, Horova 17, v řízení ve věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 31 Ca 218/2006, o námitce podjatosti,

t a k t o :

Předsedkyně senátu Krajského soudu v Hradci Králové Mgr. Marie Kocourková **n e n í v y l o u č e n a** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 31 Ca 218/2006.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně po podání žaloby doručila Krajskému soudu v Hradci Králové přípis, v němž namítla podjatost předsedkyně senátu Mgr. Marie Kocourkové, neboť se dozvěděla, že je bývalou pracovnící Finančního ředitelství v Hradci Králové, které je žalovanou stranou, a proto je dána oprávněná pochybnost o její naprosté nepodjatosti, tedy že jednání a z toho plynoucí rozhodování by nemuselo být z její strany jako předsedkyně senátu objektivní, nestranné a nezávislé.

Ve vyjádření k námitce podjatosti předsedkyně senátu Mgr. Marie Kocourková uvedla, že do roku 1995 byla zaměstnaná na Finančním ředitelství v Hradci Králové, ale nepodílela se ani u Finančního úřadu v Chlumci nad Cidlinou, ani u Finančního ředitelství v Hradci Králové na projednávání nebo rozhodování věci, která je předmětem soudního přezkumu. Pro úplnost ještě dodala, že i ostatní členky senátu 31 Ca byly před jmenováním soudkyněmi Krajského soudu v Hradci Králové v pracovním poměru k žalovanému.

Podle ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Integrální součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezaujatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů práva v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy).

Nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich právním zástupcům atd.), o níž je schopen relativně přesně referovat pouze soudce sám. Takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi nalezla stěží uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat také v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně existují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce disponuje určitým, nikoliv nezaujatým, vztahem k věci, případně účastníkům.

Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv pouze na skutečně prokázané podjatosti, ale je dáno již tehdy, lze-li mít pochybnost o jeho nepodjatosti. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání, ale rozhodování o této otázce se musí dít výlučně na základě hlediska objektivního. Nelze vycházet pouze ze subjektivních pochybností osob zúčastněných na řízení, nýbrž i z právního rozboru skutečností, které k těmto pochybnostem vedou.

Žalobkyně v souvislosti s námitkou podjatosti neuvedla žádné skutečnosti, které by svědčily o poměru této soudkyně k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům, rovněž tak netvrdila, že by se podílela na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Skutečnost, že předsedkyně senátu Mgr. Marie Kocourková byla do roku 1995 zaměstnankyní žalovaného, nemůže být oním poměrem k účastníkům řízení, který by zavdával podnět k pochybám o její nepodjatosti. Pokud jde o možný vztah k žalovanému, nelze předpokládat, že by pouze na základě skutečnosti, že před dvanácti lety byla jeho zaměstnankyní, žalovanému stranila. Nenamítá-li žalobkyně a nebyly-li ani jinak zjištěny jiné, silnější vazby předsedkyně senátu k žalovanému, nelze bez dalšího dovozovat, že by stranila bývalému zaměstnavateli, u kterého již velmi dlouhou dobu nepracuje, nepodléhá mu organizačně a není na něm finančně závislá. Pouhé zaměstnání u žalovaného před mnoha lety, aniž by se předsedkyně senátu Mgr. Marie Kocourková jakkoliv podílela na řízeních ve věcech žalobkyně a aniž by ji jinak znala, nemůže zavdat příčinu k pochybnostem o její nezávislosti a nestrannosti. Skutečnosti uváděné žalobkyní pro vyloučení předsedkyně senátu Mgr. Marie Kocourkové proto nejsou důvodem ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. pro její vyloučení. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl tak, jak je ve výroku uvedeno.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. října 2007

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu